

PREPORUKE ZA IZRADU NOVIH PROGRAMA OSPOSOBLJAVANJA U POU KNIN

Analiza lokalnog tržišta rada u okviru projekta „Razvoj vještina POU Knin“

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda

Europska unija

ULAGANJE U BUDUĆNOST

Izrada preporuka se odvija u okviru projekta „**Razvoj vještina POU Knin**“ u okviru natječaja „Jačanje kapaciteta ustanova za obrazovanje odraslih“. Projekt je sufinanciran od Europske unije iz Europskog socijalnog fonda u okviru Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“.

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Pučkog otvorenog učilišta Knin.

Nositelj projekta:

Pučko otvoreno učilište Knin, IV. gardijske brigade b.b., 22300 Knin, Republika Hrvatska
Tel i fax: +385 (0) 22 662-400
e-mail: pou-knin@pou-knin.hr ; <http://www.pou-knin.hr/>

Partner na projektu:

Grad Knin, Tuđmanova 2, 22300 Knin, tel.: +385 (0) 22 664-410, faks: +385 (0) 22 660-445
e-mail: grad@knin.hr web: www.knin.hr

Suradnici:

HZZ Područni ured Šibenik i Ispostava HZZ-a Knin; Matije Gupca 42a, 22000 Šibenik; www.hzz.hr

Posredničko tijelo razine I:

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Donje Svetice 38, 10000 Zagreb
web: www.mzos.hr ; e-mail: esf@mzos.hr

Posredničko tijelo razine II:

Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Organizacijska jedinica za upravljanje strukturnim instrumentima, Radnička cesta 37b, 10000 Zagreb

www.asoo.hr/defco ; e-mail: defco@asoo.hr

Za više informacija o EU fondovima, posjetiti sljedeće stranice:

www.ljudskipotencijali.hr www.strukturnifondovi.hr

UVOD

Pučkom otvorenom učilištu Knin dodijeljena su sredstva za provedbu projekta „Razvoj vještina POU Knin“ u okviru natječaja „Jačanje kapaciteta ustanova za obrazovanje odraslih“, sufinanciranog od Europske unije iz Europskog socijalnog fonda u okviru Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“.

Vrijednost projekta „Razvoj vještina POU Knin“ iznosi 126.369,96 eura, a udio kojeg sufinancira Europska unija iznosi 112.165,98 eura, izraženo u postotku 88,76%. Projekt provodi Pučko otvoreno učilište Knin u suradnji s partnerom na projektu Gradom Kninom i suradnicima na projektu, regionalni šibenski i područni kninski uredi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Ciljevi projekta su jačanje kapacitete ustanova za obrazovanje odraslih osoba i povećanje kompetencija, znanja i vještina kod ciljne skupine obuhvaćene ovim projektom (dugotrajno nezaposlene osobe) gdje će se poštivati zadati kriteriji odabira. Ovim projektom su predviđene još dvije edukacije koje prethode provedbi programa osposobljavanja.

Prvu edukaciju prolaze članovi radne skupine Partnerskog vijeća tržišta rada Šibensko-kninske županije u okviru koje će biti osposobljeni u implementaciji analize tržišta rada na temelju čijih će se rezultata oformiti novi programi osposobljavanja.

Drugu edukaciju će pohađati predavači POU Knin iz područja andragogije, a u svrhu kvalitetnije provedbe programa osposobljavanja.

Nakon provedbe navedenih aktivnosti pristupit će se odabiru polaznika programa osposobljavanja i implementaciji istih.

I. METODOLOGIJA

Prema definiranom cilju projekta „Razvoj vještina u POU Knin“ izrađena je metodologija analize tržišta rada koja je u okviru projekta provedena od strane članova Partnerskog vijeća Šibensko-kninske županije.

Metodologiju su izradile konzultantske tvrtke MMV Savjetovanje za razvoj d.o.o. i WYG savjetovanje d.o.o. na temelju zadanih ciljeva analize, postojeće dobre prakse analiza lokalnog tržišta rada te postojećih resursa partnera u projektu i Partnerskog vijeća Šibensko-kninske županije koji su je provodili.

Ciljevi analize bili su sljedeći:

- Identificirati ukupnu ponudu i potražnju na lokalnom tržištu rada
- Identificirati eventualne nedostatke/nesrazmjere na lokalnom tržištu rada
- Detaljno ispitati potrebe poslodavaca na lokalnom tržištu rada
- Ispitati eventualne buduće potrebe na lokalnom tržištu rada
- Izraditi listu preporuka za nove programe osposobljavanja u POU Knin koji odgovaraju sadašnjim/budućim potrebama lokalnog tržišta rada

Na temelju navedenih ciljeva predložena je metodologija analize u 6 koraka koja se provodila u razdoblju od 06. svibnja 2014. do 09. lipnja 2014. godine. U okviru dvodnevne edukacije (05. – 06. 05. 2014.) partneri u projektu i članovi PVTR-a Šibensko-kninske županije obučeni su za provedbu analize tržišta rada.

Predložena metodologija se provodila u 6 koraka:

II. PODRUČJE TRŽIŠTA RADA

Područje tržišta rada je geografsko područje na kojem su ljudi spremni na dnevnoj bazi putovati kako bi radili. Područje tržišta rada često se ne podudara s administrativnim granicama nekog grada/županije. Cilj ovog koraka u provedbi analize bio je ustvrditi na temelju postojećih dnevnih migracija koje je područje tržišta rada koje će se analizirati u okviru ove metodologije.

Na sastanku partnera u projektu i članova partnerskog vijeća Šibensko-kninske županije koji se održao u Kninu 06. 05. 2014. definirano je sljedeće područje tržišta rada koje se proučavalo:

Grad Knin, općine Kistanje, Ervenik, Kijevo, Biskupija, Civljane
Grad Drniš, općine Promina, Unešić, Ružić
Grad Vrlika

III. ANALIZA PONUDE I POTRAŽNJE NA TRŽIŠTU RADA

Drugi korak u provedbi analize lokalnog tržišta rada bio je analizirati ponudu i potražnju s ciljem dobivanja uvida u prošlo i trenutačno stanje lokalnog tržišta rada te identificiranje eventualnih nesrazmjera u ponudi i potražnji, na temelju kojih bi se onda preporučila pojedina zanimanja.

Analiza ponude i potražnje provodila se za razdoblje od posljednjih 5 godina, od 2009. do 2013. godina. Koristili su se dostupni izvori o tržištu informacija - statistika on-line HZZ-a. Ona je izabrana kao osnovni izvor za takvu analizu jer je to jedina on-line baza podataka u Hrvatskoj u kojoj postoje podaci na detaljnoj razini kao što je npr. razina zanimanja ili na razini općine-grada, uz sve ostale detalje koje ta baza ima.

Podaci :

- *Registirani nezaposleni* - prosjek broja nezaposlenih po godinama i broj nezaposlenih po mjesecima

- *Ulasci u evidenciju* – ukupni zbroj ulazaka po godinama i po mjesecima
- *Izlasci iz evidencije* – ukupni zbroj izlazaka po godinama i po mjesecima

Za potrebe ovog rada ponuda na lokalnom tržištu rada je aproksimirana ovako:

Ponuda u mjesecu Xn=nezaposleni u mjesecu Xn-1+ ulasci u evidenciju u mjesecu Xn

gdje je Xn= tekući mjesec; Xn-1= prethodni mjesec; ulasci u evidenciju = ukupni ulasci iz školovanja, iz zaposlenosti, iz neaktivnosti, itd.

S druge strane potražnja na lokalnom tržištu rada je aproksimirana ovako:

Potražnja u mjesecu Xn=izlasci iz evidencije radi zapošljavanja u mjesecu Xn

S obzirom da ne raspolažemo podacima o zaposlenima na razini zanimanja, u ovom radu potražnja je prikazana kroz dinamiku zapošljavanja, odnosno mjesečnim izlascima iz evidencije radi zapošljavanja. Podatke o izlazu iz evidencije radi zapošljavanja smo izabrali radije nego slobodna radna mjesta objavljena u HZZ-u, jer postoje i druga glasila o slobodnim radnim mjestima a osim toga izlaz radi zapošljavanja je uvjerljiviji jer je to zaista, da to tako kažemo, ostvarena potražnja.

U razdoblju od 06. 05. do 16. 05. partneri u projektu i članova partnerskog vijeća Šibensko-kninske županije prikupili su postojeće podatke o ponudi i potražnji, analizirali ih te zaključili sljedeće:

Analiza je pokazala da je za ovo područje tržišta rada **karakteristična visoka nezaposlenost** (prosječna 3367 nezaposlenih) u odnosu na ukupan broj stanovnika te da su **kretanja na tržištu rada izuzetno sezonskog karaktera** (od ožujka do rujna prisutan je pad nezaposlenosti, a rujna do ožujka rast nezaposlenosti).

Analiza promatranog lokalnog tržišta rada pokazuje da **ponuda radnika prema svim zanimanjima posljednjih 5 godina premašuje potražnju na tržištu rada**. Analizom nije utvrđena nikakva statistički značajna razlika u korist potražnje odnosno nije potvrđen slučaj deficita određenih kadrova na promatranom lokalnom tržištu rada.

Uzimajući taj zaključak u obzir analizirani su odnosi između ponude i potražnje te identificirana su skupina zanimanja gdje je potražnja za takvim tipom radnika relativno visoka, a s druge strane ponuda, iako premašuje potražnju, nije toliko visoka, te se na temelju tih skupina zanimanja preporuča daljnji razvoj obrazovnih programa (usavršavanja i specijalizacije). Skupne zanimanja su sljedeće:

Zanimanja iz uslužnih djelatnosti, preventivno - (5131) Konobari/konobarice; (5120) Kuhari/kuharice, (7512) Pekari/pekarice, slastičari/slastičarke i srodna zanimanja. Preporuka je da se izrade programi usavršavanja postojećih kadrova kako bi se dodatno povećala zapošljivost, s obzirom da je analiza ponude i potražnje pokazala da se godinama povećava potražnja za ovakvim zanimanjima. Preporuke za specijalizaciju postojećih kadrova predloženi su na temelju primjera dobre prakse iz Hrvatske i potražnjom na

hrvatskom tržištu rada za takvim tipom specijalizacije. Predložene specijalizacije su: **Konobari/konobarice; (5120) – specijalist barist, specijalist barmen, specijalist sommelier;**

(5120) Kuhari/kuharice – specijalist nacionalnih jela; (7512) Pekari/pekarice, slastičari/slastičarke i srodna zanimanja – slastičar specijalist nacionalnih slastica.

Zanimanja u graditeljstvu; visoki izlazi/zapošljavanja zabilježeni su u skupinama zanimanja **(9313) Radnici/radnice u visokogradnji te (9312) Radnici/radnice u niskogradnji.** Preporuka je da se izvrše osobljavanja/dokvalifikacije postojećih radnika za stjecanje zanimanja u ovoj djelatnosti kako bi im se povećala zapošljivost. Preporuka ide u smjeru stjecanja sljedećih kvalifikacija koji nema u većoj mjeri u ponudi na tržištu rada: **zidar, tesar, betonirac, armirač, monter suhe gradnje te krovopokrivač.**

U analizi također promatrana su zanimanja u kojima postoji trenutačno mala ponuda radnika, a s druge strane ta zanimanja imaju određenu (manju) potrebu na tržištu rada te se na temelju tih skupina zanimanja preporuča daljnji razvoj obrazovnih programa (usavršavanja i specijalizacije). Skupine zanimanja su sljedeće:

Zanimanja u obrtu; manji broj raspoloživih radnika, iako postoji potražnja, zabilježen je u skupinama zanimanja **(7212) Zavarivači/zavarivačice i srodna zanimanja; (7126) Instalateri/instalaterke i monter/monterke cjevovoda (vodoinstalateri, instalateri klimatizacije), (7213) Limari/limarice i srodna zanimanja, (7113) Kamenoresci/kamenoreskinje, klesari/klesarice i srodna zanimanja, (7122) Podopolagači/podopolagačice i srodna zanimanja.** Preporuka je da se izvrše osobljavanja/dokvalifikacije nezaposlenih za stjecanje zanimanja u ovim skupinama kako bi im se povećala zapošljivost.

Detaljni pregled ponude i potražnje po skupinama zanimanja u posljednjih 5 godina na odabranom tržištu rada nalazi se u **annexu I. Analiza ponude i potražnje (<http://www.pouknin.hr/analiza-trzista-rada/>)**

IV. ANALIZA OBRAZOVNIH PROGRAMA

S ciljem ustvrđivanja ponude obrazovnih programa na odabranom lokalnom tržištu rada izrađena je analiza obrazovnih programa. Informacije potrebne za analizu prikupljene su iz lokalnih izvora (s područja definiranog tržišta rada).

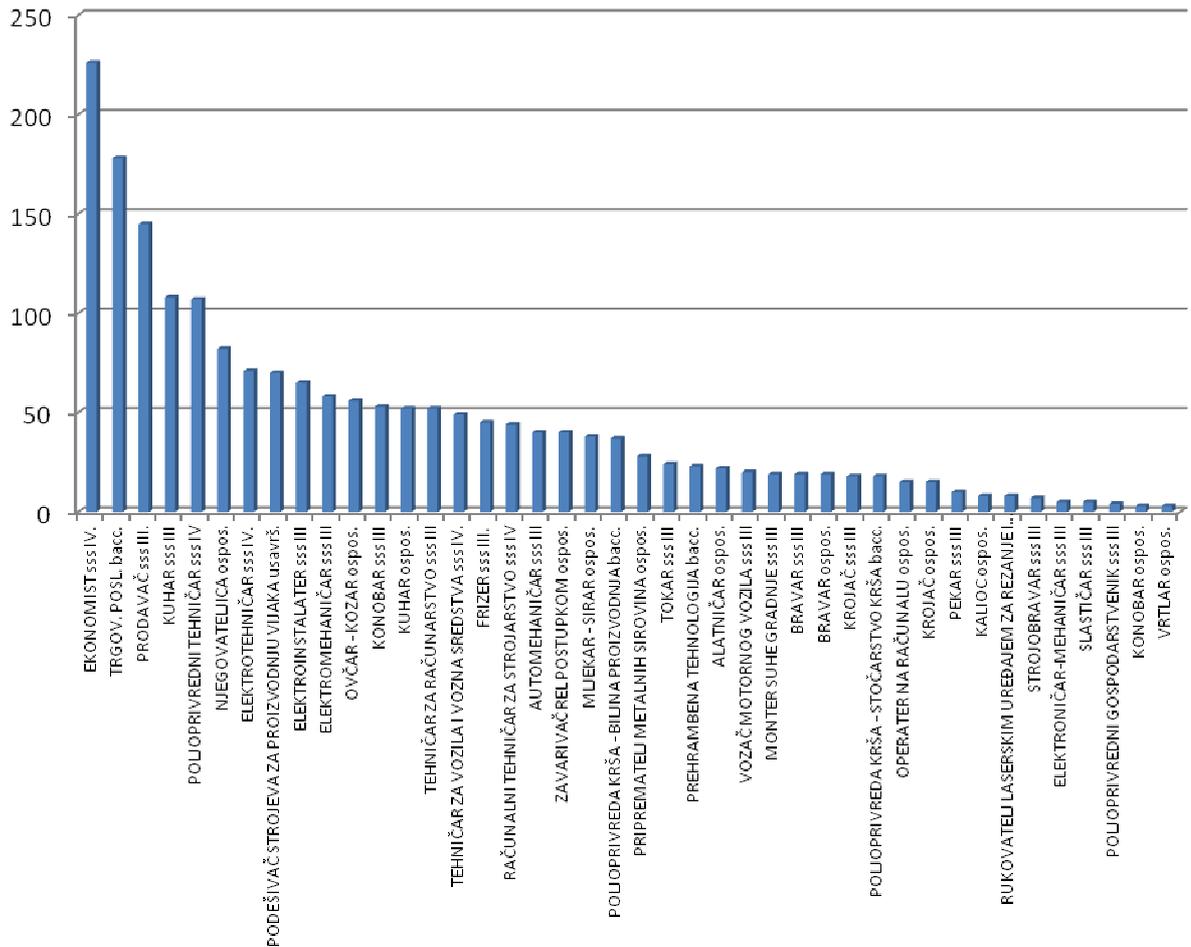
U razdoblju od 06. 05. do 16. 05. partneri u projektu i članovi partnerskog vijeća Šibensko-kninske županije prikupili su postojeće podatke o obrazovnim programima, analizirali ih te zaključili sljedeće:

Na promatranom tržištu rada postoji **relativno visok broj obrazovnih programa u ponudi**: ukupno 83 obrazovna programa od čega 4 na razini preddiplomskog studija, 5 na razini četverogodišnje srednje škole, 22 na razini trogodišnje srednje škole te 52 programa osposobljavanja.

Analiza upisanih i završenih obrazovnih programa u posljednjih 5 godina pokazuje da **samo polovica ponuđenih programa** odnosno 42 programa **su upisivana u posljednjih 5 godina (50,6% od ponuđenih)**.

Analiza pohađanja obrazovnih programa na odabranom području tržišta rada **pokazuje da postoji određeni nesrazmjer u odnosu na potražnju na tržištu rada**. Vidljivo je iz podataka u posljednjih 5 godina da iz obrazovnih institucija izlaze osobe s završenim zvanjima koja su suficitarna na lokalnom tržištu rada (ekonomist, trgovac, prodavač)

Analiza pokazuje da, s druge strane, obrazovni programi za zanimanja koja imaju određenu potražnju na lokalnom tržištu rada ostaju neupisani ili se upisuje vrlo mali broj osoba (zanimanja u građevini i zanimanja u obrtu).

Detaljni pregled analize obrazovnih programa u posljednjih 5 godina na odabranom tržištu rada nalazi se u **annexu II. Analiza obrazovanja** (<http://www.pou-knin.hr/analiza-trzista-rada/>).

V. ANKETA POTREBA POSLODAVACA

Kako bi se dodatno ispitale potrebe na odabranom tržištu rada 4. korak u analizi bio je provedba ankete postojećih poslodavaca. Cilj ankete potreba poslodavaca bio je ustvrditi probleme poslodavaca na odabranom području tržišta rada vezano za zapošljavanja određenih kadrova, njihove potrebe za određenim kadrovima te vještine i posebna znanja koje traže od svojih zaposlenika.

Anketa se provodila na odabranom uzorku poslodavaca iz svih djelatnosti osim djelatnosti javne uprave i obrane. Također, pri odabiru uzorka poslodavaca na kojem se provodila

anketa uzeti su u obzir samo poslodavci koji su imali 4 i više zaposlena. Od potencijalnih 246 poslodavaca navedenih kriterija s područja lokalnog tržišta rada odabrano je 47 poslodavaca (19,0%) metodom slučajnog odabira poštujući raznomjernu zastupljenosti poslodavaca i svih navedenih djelatnosti.

Upitnik za potrebe anketiranja dogovoren je na sastanku partnera i članova Partnerskog vijeća Šibensko-kninske županije 06. 05. 2014. godine. Anketu potreba poslodavaca proveli su partneri u projektu i članovi partnerskog vijeća Šibensko-kninske županije u razdoblju od 19.05. do 06. 06. 2014. godine. Na temelju podataka dobiveni su sljedeći podaci:

Većina ispitanih poslodavaca (83,0%) zapošljavala je proteklih godina radnike, a **trećina ispitanih (34,0%) iskazala je da je imala problema s pronalaskom radnika**, bez obzira na visoku ponudu radne snage na tržištu.

Problemi koje su imali poslodavci koji su tražili radnike su **nedostatak iskustva radnika koji su se prijavljivali na oglas (14,8%)** te **nedostatak traženog zanimanja** odnosno kvalifikacije **koju su tražili (12,8%)**. Što se tiče zanimanja (samo na razini KV/SSS) imali su probleme u pronalasku: električar, vodoinstalater, soboslikar, zidar, tesar, fasader, konobar, kuhar, zavarivač, strojarski tehničar.

Polovica poslodavaca (48,7%) koji su zapošljavali istaknuli su kako su zapošljavali osobe koje su došle direktno iz redovnog obrazovanja te većina (73,0%) ih je u nekoj mjeri bila ipak zadovoljna sa zaposlenim radnicima. Tek u manjoj mjeri su istaknuli nezadovoljstvo s tim radnicima i to prvenstveno zbog nedostatka nekih vještina i kompetencija koja se vežu za traženo zanimanje te nedostatak iskustva.

Gotovo polovica (48,7%) ispitanih poslodavaca iskazala je potrebu za zapošljavanjem novih radnika u ovoj godini i to radnike sljedećih zanimanja (samo na razini KV/SSS): armirače, bravare, njegovateljice/gerontodomačice, medicinske sestre, komercijaliste, konobare, prodavače, trgovce, skladištare, zavarivače, električare, mehaničare, vozače.

Jedan ispitanik poslodavac iskazao je potrebu za voditeljima/asistentima EU projekata.

Većina poslodavaca (61,7%) istaknula je da redovito ispituju vještine kod svojih zaposlenika. Najviše problema kod vještina zaposlenika imaju prilikom zapošljavanja novih radnika (34,0%) i uvođenjem nove tehnologije (14,9%).

Samo 3 poslodavca (6,3%) su istaknula kako nisu mogli naći odgovarajući trening/edukaciju za svoje zaposlenike iako im je to bilo potrebno.

Većina poslodavaca (78,7%) zahtjeva od svojih zaposlenika da znaju raditi na računalu, s obzirom na potrebe na radnom mjestu. Ipak, kod ispitanih poslodavaca većina radnika treba imati samo osnovna, te umjerena znanja rada na računalu.

Velika većina poslodavaca smatra da su komunikacijske i prezentacijske vještine kod

zaposlenika važne, i to vrlo važne misli (61,2%) poslodavaca i važne (27,7%).

Više od polovice poslodavaca (61,7%) traži da njihovi zaposlenici imaju razvijene i prodajne vještine dok njih 34,0% smatra da to nije bitno za posao.

Tri četvrtine ispitanih poslodavaca (74,4%) istaknuli su da zaposlenici moraju znati jedan strani jezik (engleski) za posao. Tek u manjoj mjeri poslodavci od svojih zaposlenika traže znanje drugih stranih jezika – njemačkog (29,7%), talijanskog (10,6%) i ostalih.

Poslodavci su ispitani i o ostalim eventualnim vještinama koje traže kod svojih zaposlenika. Uglavnom su **istaknuli potrebu za razvijenim „mekim“ vještinama kod svojih zaposlenika** poput: organizacijske vještine, odgovornost u radu, socijalna osjetljivost i slično.

Detaljni pregled ankete potreba poslodavaca zajedno s upitnikom nalazi se u **annexu III. Anketa potreba poslodavaca** (<http://www.pou-knin.hr/analiza-trzista-rada/>).

VI.

S

AVJETOVANJE S DIONICIMA

Analiza ponude i potražnje na lokalnom tržištu rada te analiza obrazovnih programa pokazivale su trendove i nedostatke u usklađivanju potreba tržišta rada na temelju prošlih (petogodišnjih) kretanja. Anketa potreba poslodavaca pokazala je sadašnje potrebe i probleme postojećih poslodavaca na odabranom području vezano za kadrove. S obzirom da je ustvrđeno da ponuda na tržištu rada premašuje potražnju za radnicima u svim skupinama zanimanja, potrebno je bilo i pokušati predvidjeti buduće nove potrebe nekih novih poslodavaca.

Kako bi se ustvrdilo da li će doći do kakvih novih gospodarskih aktivnosti i investicija, što bi moglo uzrokovati potražnju za određenim tipom radnika, potrebno se bilo savjetovati s lokalnim dionicima.

S tim ciljem organiziran je sastanak 09.06. u Kninu svih relevantnih dionika (gradovi, općine, Regionalna razvojna agencija, HOK, HGK, HZZ, Veleučilište Marko Marulić, Matica d.o.o.) te na temelju planova preporučeno je sljedeće:

Dionici su istaknuli kako je dugotrajna razvojna strategija kninskog kraja ulaganje u obnovljive izvore energije, prvenstveno vjetroelektrane te solarne elektrane. Zbog prostornih i klimatskih uvjeta kninski kraj okarakteriziran je kao kraj s visokim potencijalima za iskorištavanje energije vjetra i sunca. Zbog toga u razvojne strategije i prostorne planove kraja su ugrađeni planovi za izgradnju i postavljanje vjetroelektrana i solarnih fotonaponskih elektrana. Kako će postavljanje istih proizvesti nove potrebe za radnicima, dionici su na sastanku preporučili da se izrade **programi za osposobljavanje za montera/servisera solarnih panela te za servisera vjetroelektrana.**

Osim energetike, dionici su istaknuli kako drugi važan dio razvoja je ulaganje u poljoprivredu, posebice ekološku poljoprivredu, te razvoj ruralnog turizma u sklopu toga. Kninski kraj ima visoki potencijal za razvoj poljoprivrede (vinarstva, voćarstva, stočarstva) posebice ekološke poljoprivrede zbog očuvane zemlje. Šibensko-kninska županija i grad Knin će podupirati razvoj ovakve poljoprivrede kroz otvaranje OPG-ova. Upravo zbog toga dionici su **preporučili razvoj programa osposobljavanja za voditelja OPG-a** koji bi trebao zainteresiranima za ovu djelatnost pomoći u osnivanju i vođenju gospodarstva. Osim voditelja OPG-ova, dionici na sastanku **preporučili su i izradu programa za ekološkog poljoprivrednika**, koji bi zainteresiranima za ovu djelatnost pokazao kako pokrenuti i razvijati ekološku proizvodnju.

Zbog ulaska Hrvatske u EU te potencijalnih velikih iznosa koje će lokalne sredine moći iskoristiti iz strukturnih i investicijskih fondova, dionici su **prepoznali potrebu da se izradi program osposobljavanja za voditelje EU projekata.** Isto je iskazao i jedan poslodavac u anketi potreba poslodavaca. Osposobljavanje bilo bi prvenstveno namijenjeno za više i visoko obrazovane osobe, koje bi se onda obučile kako izraditi i provoditi projekte financirane iz EU fondova.

S obzirom na novi zakon o dadiljama te jasno propisana pravila koja moraju dadilje zadovoljavati kako bi mogle legalno čuvati djecu, a s obzirom da ne postoje za sada osobe koje su obrazovane za taj tip posla na lokalnom tržištu rada dionici na sastanku su **preporučili izradu programa osposobljavanja za dadilje** kako je propisano novim Zakonom.

U okviru prijedloga programa za osposobljavanja za osobe s invaliditetom, dionici su istaknuli mogućnost da se izradi program osposobljavanja OSI za **izrađivač/ica tradicijskih proizvoda – suvenira.** S obzirom na usmjerenost lokalne zajednice na razvoj turizma, posebice ruralnog turizma, kao i zbog mogućnosti da OSI kroz neki oblik socijalne zadruge ili drugi oblik socijalnog poduzetništva se zaposle na izradi i prodaji lokalnih suvenira, ovaj program je prepoznat kao jedna od rijetkih realnih mogućnosti za OSI u lokalnoj zajednici

da povećaju svoju (samo)zapošljivost.

Udruga za osoba s invaliditetom ukazala je i na potrebu obučavanja osoba za rad s učenicima s teškoćama obzirom da postoji potreba za takvim kadrovima u školama, gdje dosadašnji pomoćnici nisu pohađali takve programe, pa su predložile i program osposobljavanja za **poslove pomoćnika/ice u nastavi u radu s učenicima s teškoćama**.

VII. PREPORUKE

Na temelju provedenih svih koraka analize tržišta rada na odabranom području, identificiranih potreba za pojedinim zanimanjima te usporedbom sa postojećim verificiranim programima u POU Knin predloženo je uvođenje sljedećih novih programa osposobljavanja:

Konobar - specijalist barist, specijalist barmen, specijalist sommelier

Kuhar - specijalist nacionalnih jela

Slastičar specijalist nacionalnih slastica

Betonirac/armirač

Krovopokrivač

Vodoinstalater

Soboslikar/ličilac

Limar

Zavarivač

Voditelj/asistent projekata financiranih iz EU fondova

Monter/serviser solarnih panela

Monter/serviser vjetroelektrana

Pomoćnik/ica u nastavi u radu s učenicima s teškoćama

Dadilja/njegovateljica djece

Voditelj OPG-a

Izrađivač tradicijskih proizvoda - suvenira

Ekološki poljoprivredni gospodarstvenik

Sve anekse analize tržišta rada možete pronaći na:

<http://www.pou-knin.hr/analiza-trzista-rada/>